

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool-de Graankorrel-Geluwe te Wervik

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	118571
	Instelling	Vrije Basisschool-de Graankorrel-Geluwe
directeur		Jos DEPOORTERE
adres		Schoolstraat 1 - 8940 GELUWE
telefoon		056-51.34.90
fax		056-51.50.60
e-mail		graankorrelgeluwe@skynet.be
website/URL		www.degraankorrelgeluwe.be
	Bestuur van de instelling	967372 - Kath. Basissch.van Wervik te WERVIK
adres		Magdalenastraat 13 - 8940 WERVIK
	Scholengemeenschap	119801 - De Graankorrel te GELUWE
adres		Schoolstraat 1 - 8940 GELUWE
	CLB	114959 - Vrij CLB Leieland te MENEN
adres		Oude Leielaan 83_A - 8930 MENEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	21/02/2011, 22/02/2011, 23/02/2011, 24/02/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	24/02/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	14/03/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Jan Loosveld
	Teamleden	Johan Lamote
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	67
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?	7
4.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	7
4.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	78
4.3 Lager onderwijs: wiskunde	8
4.4 Lager onderwijs: muzische vorming	9
4.5 Lager onderwijs: sociale vaardigheden	10
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
5.1 Personeelsbeheer	11
5.2 Professionalisering	11
5.3 Materieel beleid	11
5.4 Welzijn	11
5.5 Curriculum	11
5.6 Begeleiding	11
5.7 Evaluatie	12
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	14
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	15
7.1 Wat doet de school goed?	15
7.2 Wat kan de school verbeteren?	15
7.3 Wat moet de school verbeteren?	16
8. ADVIES	17
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	17

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Basisschool – de Graankorrel – Geluwe telt ruim 600 leerlingen. Vanaf het derde leerjaar volgen de leerlingen les in de tweede vestiging in de Beselarestraat tot de verbouwingen in de Schoolstraat zijn uitgevoerd.

De nieuwe directeur, de beleidsmedewerkers, het zorgteam en ook de vele nieuwe leerkrachten hebben een **dynamiek van vernieuwingen** met zich meegebracht. Positieve ervaringen met het GOK-beleidsplan en eerste stappen in een outputbeleid leren de school haar eigen kwaliteit te bewaken.

In **de kleuterafdeling voldoet** het aanbod voor wiskundige initiatie en voor muzische vorming. De referentiekaders zijn voor alle leerkrachten duidelijk. Alle domeinen binnen deze leergebieden komen aan bod. In het schoolwerkplan zijn duidelijke afspraken die richting geven aan het voorbereiden van de thema's. De klas- en hoekeninrichting bieden extra impulsen voor wiskundige initiatie en muzische vorming. De kleuters krijgen heel wat kansen tot creëren en beschouwen binnen verschillende expressievormen. Het blijft een uitdaging om een meer functionele werkwijze te zoeken om concreet zicht te krijgen en te behouden op de totaliteit en het evenwicht van het aanbod.

In **de lagere afdeling** zijn de resultaten voor **wiskunde zeer goed** in de eerste en de tweede graad. Op het einde van de derde graad zijn die gewoon goed. De meeste leraren volgen de afspraken die op schoolniveau zijn vastgelegd. De nieuwe werkvorm om binnenklasdifferentiatie toe te passen, is bijzonder waardevol.

Voor de leergebiedoverstijgende eindtermen '**sociale vaardigheden**' neemt de school veel losstaande initiatieven. Het ontbreekt echter aan planmatigheid, doelgerichtheid, ondersteuning en gelijkgerichte systematiek om deze eindtermen in voldoende mate na te streven. De school kan erover nadenken om de leerlingen meer kansen te geven om te reflecteren over hun eigen gedrag, relatiewijzen, samenwerking of het naleven van gespreksconventies. Het inspectieteam deliberaert dit tekort en rekent op de professionaliteit van het schoolteam om **op korte termijn een planning op te stellen** die de school in staat zal stellen deze eindtermen op planmatige wijze na te streven.

Voor het leergebied **muzische vorming kan de school niet aantonen dat ze voor zoveel mogelijk leerlingen deze eindtermen, via de leerplandoelen (uit 1999) realiseert**. Het ontbreekt de school aan een duidelijke visie en strategie om dit leerplan te implementeren. Sommige leraren doen waardevolle pogingen om voor hun eigen groep een zinvol aanbod te brengen. Maar zij kunnen niet terugvallen op schoolafspraken die een continue en graduele opbouw garanderen. Ook de culturele gerichtheid heeft nog veel groeikansen. Het cijfer in het schoolrapport wordt toegekend zonder duidelijke evaluatiecriteria. Het team heeft voor dit leergebied weinig ervaring met vormen van zachte evaluatie.

Er dienen zich nog andere vernieuwingen aan, zoals het verder implementeren van wereldoriëntatie, leren leren en ict. Het is dan ook de taak van iedereen om samen werk te maken van het realiseren van deze werkpunten om zo een meer harmonische ontwikkeling te realiseren. Meer gerichte druk vanuit het interne leiderschap zal hier aangewezen zijn.

Wat betreft de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen en het algemene beleid staat de school aan het begin van een ontwikkelingstraject.

De nieuwe directie heeft een ondersteunend netwerk gecreëerd en slaagt erin om de leerkrachten te wijzen op hun medeverantwoordelijkheid om **samen school te maken**.

Zo heeft de school recent **een nieuwe zorgvisie** uitgewerkt. Daarin krijgen de titularissen in de eerstelijnszorg een duidelijke plaats. De school zoekt naar oplossingen voor meer onderwijs op maat, onder meer door lessenroosters af te stemmen of speciale onderwijsleermiddelen in te schakelen. Er zijn nog groeikansen in het correcter onderkennen van leerproblemen en in de omschrijving van een concrete zorgvraag.

De beleidsondersteuners zorgen er mee voor dat vooropgezette doelen ook op de klasvloer gerealiseerd worden. Via de GOK-werking doet de school ervaring op in het bewaken van de eigen kwaliteit. Hoewel er nog geen globaal talenbeleid is, krijgen de taalvaardigheidsontwikkeling in de kleuterklassen en Frans in het vijfde leerjaar heel wat nieuwe impulsen.

Het inspectieteam waardeert de vernieuwingspogingen van verschillende teamleden en vertrouwt erop dat de school erin zal slagen om de aanbevelingen ter harte te nemen en samen het tekort weg te werken, zodat de leerlingen een meer harmonische ontwikkeling kunnen doormaken.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie

muzische vorming

Lager onderwijs

wiskunde

muzische vorming

sociale vaardigheden

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- De vorige doorlichting dateert van maart 2006 en werd afgerond in maart 2010.
- De school telt twee vestigingen die in elkaars buurt liggen. In de hoofdvestiging worden kleuteronderwijs en de eerste graad van het lager onderwijs aangeboden. Sinds het begin van dit schooljaar zijn de derde leerjaren in vestiging 2 ondergebracht.
- De school is dit schooljaar in herstructurering na het verzelfstandigen van de vestiging op de wijk Kruiseke in Wervik.
- Naast vestiging 1 ligt een secundaire school die de eerste graad ASO aanbiedt.
- De school telt ruim 600 leerlingen.
- Recent waren meerdere wissels in directie en coördinatoren.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Vaststellingen

- In de kleuterafdeling voldoet het aanbod voor wiskundige initiatie. Bij de meeste leerkrachten gebeurt dit op een evenwichtige en veelal geïntegreerde wijze.
- Het 'Ontwikkelingsplan voor de Katholieke Kleuterschool' en in enige mate ook het leerplan wiskunde vormen de **referentiekaders**. Leerkrachten noteren doelen uit beide documenten in hun themaplanning en/of in hun klasagenda.
- Bij de controle van het huidige **aanbod** voor wiskunde blijkt dat de meeste wiskundige doelen evenwichtig en in voldoende mate nagestreefd worden.
- Het **schoolwerkplan** bevat groeilijnen die voor de kleuterleidsters richtinggevend zijn voor het bewaken van de nodige verticale samenhang in het ontwikkelen en uitwerken van de thema's. Ook zijn er afspraken over onder andere getalbeelden, wiskundige symbolen en begrippen.
- De mate waarin deze afspraken doelgericht en planmatig worden geïntegreerd in de thema's is vrij leerkrachtafhankelijk. Dit aspect is in de prioriteitenplanning voor dit schooljaar opgenomen.
- Leraren hanteren enkele specifieke bronnen voor wiskundige initiatie.
- In **het aanbod** is aandacht voor de domeinen getallen, meten en meetkunde. Kleuters krijgen heel wat ervaringskansen rond tijd en geld. Het domein getallen krijgt de nodige aandacht tijdens onder andere functionele telsituaties, het hanteren van rangtelwoorden of het vormen van patronen. Voor meetkunde - vormherkenning is een gradueel systeem van puzzels uitgewerkt. Voor verschillende van deze aspecten zijn afspraken tussen de derde kleuterklas en het eerste leerjaar.
- De klas- en hoekeninrichting bieden extra impulsen voor wiskundige initiatie. Er is hoekenverrijking, o.a. in de puzzelhoek, de winkelhoek en de meet- en weeghoek.
- Leerkrachten verzamelen bij hun themaplanning **observatiegegevens** over de geselecteerde doelen, ook voor wiskunde. Relevante gegevens in verband met de wiskundige ontwikkeling van de kleuters worden systematisch verzameld in het kindvolgsysteem.
- De school voorziet in remediëring door de zorgleerkracht, maar dit is in eerste instantie een opdracht voor de titularissen.

- De afname van genormeerde tests (rekenvoorwaarden) gebeurt bij de oudste kleuters en leidt tot een verhoogde waakzaamheid voor risicokinderen in de kleuterklassen.

4.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Vaststellingen

- Uit de planningsdocumenten kan worden afgeleid dat er een ruim muzisch aanbod is. Heel wat ontwikkelings- en leerplandoelen voor muzische vorming worden op een geïntegreerde wijze aangeboden.
- Het 'Ontwikkelingsplan voor de Katholieke Kleuterschool' en in enige mate ook het leerplan muzische vorming vormen hierbij de **referentiekaders**.
- Tijdens de **voorbereiding van het belangstellingspunt** plaatsen leerkrachten activiteiten in vier ervaringssituaties en selecteren daarna doelen vanuit een reflectie op het mogelijke activiteitenaanbod.
- Alle muzische domeinen komen in de themaplanning aan bod. Leerkrachten geven aan dat zij **dominante doelen** in de agenda noteren maar daarnaast in de praktijk ook andere muzische doelen nastreven.
- Een formeel **bewakingssysteem** van de doelen is er niet. De huidige planningsdocumenten leiden er nog niet toe om de volledigheid van het aanbod op kleuterafdelings- of op klasniveau te bewaken. Er zijn geen schoolafspraken over het realiseren van de muzische doelen binnen een verticale samenhang.
- Dit schooljaar biedt de **beleidsondersteuning** in het kleuteronderwijs werkdocumenten aan waarin enkele leerkrachten hun thematische aanbod per ontwikkelingsdomein oplijsten en in een webschema voorstellen. Deze werkwijze zal op het einde van dit schooljaar geëvalueerd worden.
- In de **uitvoering** voor muzische opvoeding krijgen de kleuters heel wat kansen tot creëren en beschouwen binnen verschillende expressievormen.
- Naast het thematische aanbod krijgen kleuters een heel breed muzisch aanbod tijdens **projecten** op kleuterafdelings- en schoolniveau (drama, muziek of dans), vanuit GOK (muzisch taalgebruik, muzikaal verhaal, poppenspel ...) en bewegingsopvoeding (muzisch bewegen). Ook is er dit schooljaar eenmalig een extra muzisch aanbod door een ambulante leerkracht.
- In het **kindvolgsysteem** worden geen gegevens over de muzische vaardigheden van het kind opgenomen. Wel zijn er in sommige groepen vormen van zachte evaluatie te vinden zoals foto's over voorbije activiteiten of notities in de communicatie met de ouders.

4.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

- De school beschikt sinds kort over **outputgegevens** die erop wijzen dat de meeste leerlingen voor wiskunde op het einde van het vierde leerjaar zeer goed scoren en op het einde van het zesde leerjaar presteren naar de verwachtingen.
- De leerkrachten plannen in de weekroosters een **maximaal aantal lestijden** voor wiskunde.
- In het lager onderwijs vormt de gehanteerde methode in zowat alle klassen het **referentiekader** om de eindtermen via het leerplan te realiseren. De methode wordt in de meeste klassen vrij strikt gevolgd.

- Voor getallen en bewerkingen is in verschillende klassen een **extra aanbod** dat met eigen **toetsen** wordt geëvalueerd. Voor Nederlands als instructietaal in de toetsen is weinig aandacht.
- Enkele leerkrachten geven aan dat doe-activiteiten voor meten en metend rekenen eerder klassikaal worden aangeboden.
- **Aspecten van leren leren** worden ook in het wiskundeonderwijs mee opgenomen. Vanuit de beleidsondersteuning zijn deze initiatieven geïnventariseerd en besproken.
- Afspraken rond referentiematen, symbolen en heuristieken zijn zowat overal in het klasbeeld aanwezig. Leerkrachten geven aan dat zij over voldoende materiaal beschikken.
- In verschillende klassen krijgen leerlingen soms kansen om doelen voor **ict** te realiseren. Een aantal klassen hebben recent een vaste lestijd waar de leerlingen ook wiskundige opdrachten in de computerklas kunnen uitvoeren.
- Voor risicokinderen zijn verschillende **zorginitiatieven**. De meeste leerkrachten maken gebruik van het differentiatieaanbod van de methode. Ze maken een foutenanalyse bij een toets om daarna te remediëren. Het individueel remediëren gebeurt ook systematisch tijdens het differentiatiemoment (duo-dag).
- Voor leerlingen die in het jaarklassensysteem dreigen uit te vallen is er de eerstelijnszorg door de titularis en de zorgklas door het zorgteam. Leerlingen uit het eerste tot het vierde leerjaar kunnen ook voor wiskunde binnen duidelijk afgesproken criteria voor enkele lestijden per week een beroep doen op individueel onderwijs in de zorgklas. De specifieke begeleiding in de zorgklas richt zich vooral op het 'bijwerken' van een leerling om hem of haar op het niveau van de jaarklas te houden.
- Daarnaast zijn nog andere waardevolle organisatorische vormen om het wiskundeonderwijs op maat aan te bieden. Zo stemmen sommige leerkrachten hun lessenroosters op elkaar af en kan een leerling in een andere klas het wiskundeonderwijs volgen, of er worden sticordi-maatregelen afgesproken met de leerling en haar/zijn ouders.
- De school bewaart leerresultaten over verschillende domeinen van wiskunde (o.a. interdiocesane proeven, VCLB-screenings, methodetoetsen) in het individuele **leerlingvolgsysteem**.
- Over alle domeinen van wiskunde wordt met een **cijferrapport** gecommuniceerd naar de leerlingen en hun ouders. Resultaten over rapporten worden ook op schoolniveau verzameld. Er worden nog geen conclusies aan verbonden in het kader van een interne kwaliteitszorg.
- Schoolresultaten van wiskunde, samen met die van Nederlands, Frans en in enige mate ook van wereldoriëntatie, wegen sterk door in het formuleren van het oriënteringsadvies door de klassenraad.
- Het individuele leerlingvolgsysteem bevat op het einde van de schoolloopbaan een synthese met enkel procentuele gegevens over Nederlands en Wiskunde. Het recente digitale zorgsysteem bevat al meer gegevens.

4.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Vaststellingen

- Voor de **implementatie van het leerplan** muzische vorming uit 1999 heeft de school in 2004-2005 onder andere pedagogische studiedagen opgezet. Dit implementatieproces is stilgevallen en heeft niet geleid tot afspraken op schoolniveau. In het schoolwerkplan staat dat de school er 'in de komende jaren werk van wil maken'.
- De wijze waarop leerkrachten de muzische doelen nastreven, is vrij verschillend en niet gekaderd binnen **de visie** van het leerplan. Sommige leerkrachten geven het

beschouwen en creëren een duidelijke plaats in het didactische proces, anderen werken zeer productgericht en beperken het aanbod tot knutselen naar model, het zingen van kinderliedjes of het memoriseren van rijmverzen.

- Op **voorbereidingsniveau** is een gebrek aan doelgerichtheid te merken. In de agenda noteren sommige leerkrachten een leerplandoel. Leraren kunnen niet terugvallen op schoolafspraken die een continue en graduele opbouw garanderen.
- Muzische activiteiten zijn bij alle leraren in het **weekrooster** gepland. Meestal gaat het over een drietal lestijden. In de planningsdocumenten is de gehanteerde terminologie in verschillende klassen niet afgestemd op het leerplan. Bij nazicht van deze documenten blijkt dat sommige leraren de voorziene onderwijstijd niet aanwenden om muzische doelen te realiseren, maar doelen van andere leergebieden.
- Sommige leraren richten hun **aanbod** op het culturele aanbod in de omgeving. Culturele extra-murosactiviteiten staan vrij geïsoleerd van het didactische muzische proces.
- In het leerlingvolgsysteem worden geen gegevens over de **leervorderingen** voor dit leergebied opgenomen. Nergens wordt aangegeven waar leerlingen eventuele **muzische competenties hebben opgebouwd**. Een enkele keer wordt binnen het gedifferentieerde aanbod iets rond muzische vorming voorzien.
- De **evaluatie en rapportering** is niet gericht op de leerplandoelen. In het leerlingenrapport wordt een cijfer toegekend voor de domeinen beeldopvoeding, muzikale opvoeding en muzisch taalgebruik. Deze cijfers worden leerkrachtafhankelijk toegekend zonder duidelijke criteria. Het ontbreekt de school aan beoordelingscriteria en concrete afspraken. Het team heeft voor dit leergebied weinig ervaring met vormen van zachte evaluatie.
- **Verantwoording** over doelgerichte resultaten wordt aan leerkrachten niet gevraagd. Teamleden stellen zich tijdens de gesprekken veranderingsbereid op en zijn bereid tot professionalisering over dit leergebied.
-

4.5 Lager onderwijs: sociale vaardigheden

Voldoet niet

- Het ontbreekt de school aan een schooleigen **planning** waarmee ze kan aantonen op welke wijze de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden vanuit een gezamenlijke doelgerichtheid en met een graduele opbouw worden nagestreefd (Decreet Basisonderwijs art. 44).
- Dit schooljaar werden activiteiten en werkvormen die zouden kunnen bijdragen tot het nastreven van de verschillende eindtermen sociale vaardigheden **geïnventariseerd**. Op het document wordt aangekruist voor welke leeftijdsgroep het aanbod van toepassing is.
- Uit deze inventaris blijkt dat sociale vaardigheden **kansen** krijgen bij het onderwijzen in de klas en ook een ruimer toepassingsgebied vinden in het totale schoolse gebeuren zoals via het project Salto en Sofia, tutorlezen, de leerlingenraad, enz.
- Deze inventarisering heeft nog niet geleid tot het maken van **afspraken** in het schoolwerkplan over hoe leraren deze eindtermen in een continu en gradueel onderwijsleerproces kunnen nastreven.
- Leerkrachtafhankelijk worden **verschillende systemen** gehanteerd om een leerproces voor deze eindtermen in de klas op te zetten. Voor het domein 'samenwerking' zijn recent in een aantal klassen vrijstaande initiatieven genomen in verband met coöperatief leren. Ook voor het domein 'gespreksconventies' zijn geen duidelijke, resultaatgerichte, geoperationaliseerde verwachtingen geformuleerd.

- Leerkrachten besteden de nodige aandacht aan een ordelijk **leef- en leerklimaat**. In de klassen zorgen zij voor een veilige leeromgeving met respect voor ieders eigenheid.
- Voor leerlingen die **sociaal onaangepast gedrag** vertonen, zijn geen procedures of werkdocumenten om het probleem op te sporen, een zorgvraag te formuleren, te begeleiden of op school- en leerkrachterniveau gelijkgericht op te volgen.
- **De evaluatiedocumenten** bevatten geen informatie over het al dan niet realiseren van doelen voor dit leergebied. In de rapportering naar de ouders is het niet duidelijk of er eindtermen inzake sociale vaardigheden bedoeld worden in de rubriek 'Klashing'.
- Kinderen krijgen niet systematisch de kans om te **reflecteren over hun eigen gedrag**, relatiewijzen, samenwerking of over het naleven van gespreksconventies.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

5.6.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners

5.6.2 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- In de opvolgingscontrole door de inspectie in maart 2010 werden verschillende aspecten van de zorgwerking als gunstig beoordeeld.
- De school ontwikkelde recent een schooleigen **visie rond zorg**. De zorg start vanuit het evalueren en opvolgen van leerlingen. Voor beide aspecten heeft het team criteria en afspraken uitgeschreven op school-, klas- en leerlingenniveau. Over de kinddossiers zijn duidelijke afspraken.
- Omwille van de schoolgrootte kiest de school voor een gescheiden zorgwerking op het niveau van de kleuterafdeling en de lagere afdeling. Het **zorgteam** coördineert de beslissingen op schoolniveau, bijvoorbeeld inzake het leerlingvolgsysteem en de digitalisering ervan.
- Het gelijke onderwijskansenbeleid maakt deel uit van het gehele zorgbeleid. De nieuwe zorgvisie leidt tot **veranderingen in het pedagogisch-didactisch denken en handelen** bij heel wat teamleden.
- Het **GOK-actieplan** zorgt ervoor dat de school ervaring opdoet in het planmatig bewaken van de eigen kwaliteit. De school koos voor acties inzake 'taalvaardigheidsonderwijs' en 'preventie- en remediëring'.
- Op school is vanuit het GOK-beleid grondig nagedacht over o.a. **preventie- en remediëring**. De titularis wordt erkend als de eerste verantwoordelijke voor de zorg. Deze visie wordt in de lagere afdeling bevestigd door een nieuw systeem van **binnenklasdifferentiatie** (duo-dag) waarbij leerlingen alleen of in kleine groepen

zelfstandig aan het werk kunnen, vooral met taal- en wiskundeopdrachten. De titularissen die deze organisatievorm toepassen, benutten de vrijgekomen tijd voor verbredende instructie, effectieve remediëring of voor het aanbieden van een compenserend pakket. De leerlingen krijgen de kans tot zelfcorrectie. Titularissen worden gecoacht in deze vernieuwingen.

- De zorgwerking in de kleuterafdeling schenkt inzake **kleuterparticipatie** extra aandacht voor taalontwikkeling van de peuters en kleuters. De beleidsondersteuners bieden zowel op leerkrachten- als kleuterniveau de nodige hulp.
- Op basis van resultaten van gerichte **observaties** in de kleuterafdeling en interne en externe toetsen in de lagere afdeling worden klasbesprekingen en **klassenraden** georganiseerd. Per klas worden alle leerlingen individueel besproken. Naast de titularis zijn ook de zorgleerkracht, de zorgcoördinator en de directeur aanwezig.
- Voor leerlingen met bijzondere noden worden eigen trajecten uitgezet op het **multidisciplinair overleg**. Het CLB en de ouders worden zo nodig uitgenodigd. De school neemt **sticordi**-maatregelen en stelt protocollen op voor leerlingen met specifieke taal- of rekenstoornissen. De **mdo-verslagen** bevatten meestal een bondige probleemomschrijving. De hulpvraag is niet altijd even duidelijk omschreven. Voor sommige leerlingen wordt een **individueel zorgplan** opgesteld.
- Wanneer kinderen niet voldoen aan een gewenst ontwikkelingsniveau voor Nederlands of wiskunde kunnen zij gedurende enkele lestijden per week extra ondersteuning in de **zorgklas** krijgen.
- Voor enkele leerlingen wordt het jaarklassensysteem doorbroken en stellen leerkrachten hun lessenroosters op elkaar af. Indien nodig krijgen leerlingen speciale onderwijsleermiddelen aangeboden. Kinderen met dyslexie leren gebruik maken van ondersteunende software.
- De school staat open voor het opvangen van leerlingen die in het kader van het project **Geïntegreerd Onderwijs** (GON) uit het buitengewoon onderwijs begeleid terugkeren naar het gewoon onderwijs.

5.6.3 Loopbaanbegeleiding

5.6.4 Sociale en emotionele begeleiding

5.7 Evaluatie

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

5.7.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- De school beschikt niet over een expliciete **visie** of afspraken rond leerlingenevaluatie. De evaluatiepraktijk en -cultuur is sterk gericht op de rapportering over cognitieve vaardigheden.
- De kleuterafdeling hanteert een **kindvolgsysteem** dat opgebouwd is naar analogie met het ontwikkelingsplan. Het kindvolgsysteem is gradueel opgebouwd en laat toe de evolutie volgens de leeftijd in kaart te brengen. Naast dit kindvolgsysteem noteren de teamleden vaak nog bijkomende observaties of notities over individuele kinderen.
- Voor de oudste kleuters zijn er gestandaardiseerde toetsen die de ontwikkeling van het rekenbegrip en de schoolrijpheid in beeld brengen.
- Voor de meeste deelaspecten van de leergebieden Nederlands, wiskunde en Frans maakt het team in de lagere afdeling voornamelijk gebruik van methodegebonden

toetsen al dan niet in combinatie met eigen toetsen. Deze evaluatie is afgestemd op de aangeleerde leerinhouden en ze vormt de basis voor de feedback via het periodiek rapport.

- Na de afname van de methodetoetsen voor wiskunde maken verschillende leraren foutenanalyses. Voor lezen, spelling en aspecten van wiskunde worden genormeerde toetsen afgenomen. De leerlingen van het vierde en zesde leerjaar nemen deel aan de eindtoetsen omtrent wiskunde en Nederlands van de koepel. Deze toetsen worden door de beleidsondersteuners geanalyseerd. Deze analyse vormt in de meeste groepen de aanzet tot zowel klasinterne als -externe remediëring. De resultaten van deze analyses worden nog niet op schoolniveau in kaart gebracht om uitspraken te doen over het al dan niet bereiken van eindtermen of leerplandoelen of om effecten van de geboden leerhulp (inhoud, werkvormen, groepeeringsvormen) op klas- en schoolniveau na te gaan.
- Verschillende teamleden, vooral in de hoogste leerjaren, nemen veel **onderwijstijd** voor het voorbereiden, uitvoeren en verwerken van de 'examens'.
- Binnen de **GOK-werking** maakt evaluatie deel uit van het kwaliteitsproces. Dit leidde al tot bijsturingen van het actieplan.
- Recent hanteert de lagere afdeling een digitale doelenplanner voor wereldoriëntatie. De leerkrachten brachten al voor elk thema de doelen in het systeem. Het kernteam en de **beleidsondersteuners** volgen dit proces op.
- De rapportering over de leervorderingen voor de verschillende leergebieden gebeurt via het toekennen van punten. De **cijfers voor muzische vorming** worden leerkrachtafhankelijk toegekend op willekeurige basis. Beoordelingscriteria en concrete afspraken hierover zijn er niet. Het team heeft weinig ervaring met vormen van zachte evaluatie.
- De **leergebiedoverschrijdende eindtermen** worden niet systematisch geëvalueerd. Op het rapport worden een aantal attitudes beoordeeld die indirect een link vertonen met aspecten van sociale vaardigheden en van 'leren leren'. De leerlingen krijgen nog niet de kans om hun eigen leervorderingen mee te beoordelen. Deze evaluatie is niet gerelateerd aan de eindtermen of aan elementen waarin de leerlingen specifieke competenties hebben opgebouwd. Ook de ict-eindtermen zijn nog geen voorwerp van een goed overwogen en gerichte evaluatie en rapportering.

5.7.2 Rapporteringspraktijk

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Sinds de vorige schooldoorlichting heeft de school een wisselend **leiderschap** gekend. De huidige directie, samen met het kernteam, slaagt erin om op school een nieuwe dynamiek te creëren die zich stilaan richt op meer samen gedragen school maken.
- De directie bouwt nu aan een **ondersteunend netwerk**. Beleidsondersteuners, zorgmedewerkers en ambulante leerkrachten geven dit schooljaar enthousiast mee gestalte aan het interne leiderschap.
- De directie biedt meer en meer **gerichte druk** om de gemaakte afspraken te laten opvolgen tijdens onder andere functioneringsgesprekken, documentcontroles, gerichte bezoeken en het organiseren van toonmomenten op leerkrachtenniveau.
- Naar aanleiding van het wegwerken van de tekorten uit de vorige schooldoorlichting groeit de motivatie van de meeste **teamleden** om de vernieuwingen samen te realiseren. In de gesprekken wordt verwezen naar een falend beleid in het verleden, maar teamleden nemen nu stilaan ook hun verantwoordelijkheid op om de leerlingen kwaliteitsvoller onderwijs aan te bieden. Teamleden laten zich positief uit over de huidige ontwikkelingen op school. De meesten voelen zich **betrokken** bij de vernieuwingen waaraan de school werkt.
- De **interne en externe communicatie** verloopt vrij breed. Het kernteam bereidt de pedagogisch-didactische vernieuwingen voor en draagt het vernieuwingsproces. Werkgroepen ondersteunen zowel organisatorische als onderwijskundige thema's en projecten. Er zijn geregeld personeelsvergaderingen en er is een lerarenraad. Via de directiemededelingen worden de beslissingen uitgewisseld. Recent beschikt de school over een vernieuwde website.
- De **leerlingenraad** zorgt ervoor dat leerlingen kansen krijgen om aan het onderwijsgebeuren te participeren.
- De school staat meer en meer open voor **ouderparticipatie**. Ouderbetrokkenheid wordt verhoogd door deelname aan het klasgebeuren of ook door veelvuldige communicatie over de leervorderingen van hun kind (MDO, oudercontact, open klasdagen, informele gesprekken ...).
- De school neemt sinds kort initiatieven om zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling op een meer gestructureerde wijze **de eigen kwaliteit te bewaken** en te verbeteren vanuit een leerplangerichte visie. Zij heeft dit schooljaar het schoolwerkplan op verschillende plaatsen bijgestuurd en recent in de vorm van een 'Klaswijzer' naar de teamleden gecommuniceerd.
- De school staat aan het begin van een ontwikkelingstraject inzake het voeren van een **outputbeleid**. De resultaten uit het secundair onderwijs worden bijgehouden en vergeleken met het eigen advies. Sommige resultaten vanuit valide testen worden geanalyseerd. De school wendt de resultaten in enige mate al aan om de eigen kwaliteit te bespreken.
- Het **gezondheidsbeleid** wordt door een specifieke werkgroep uitgewerkt. De figuren Salto en Sofia vormen het bindmiddel om de vele initiatieven op een ludieke wijze naar de leerlingen te vertalen.
- Het **talenbeleid** gebeurt vooral voor de leergebieden Nederlands en Frans. Naar aanleiding van de vernieuwde eindtermen Frans ontwikkelt de school voor de vijfde leerjaren een eigen aanbod. De school gaat nog niet na hoe leerkrachten omgaan met Nederlands als instructietaal, meer in het bijzonder geldt dit voor de toetsen die leerkrachten zelf opstellen. Over Nederlands in de communicatie, onder andere in de kleuterafdeling via de heen-en-weerschriften en in de lagere afdeling via het huiswerk, zijn nieuwe afspraken in het schoolwerkplan opgenomen.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

In de kleuterafdeling

- Het aanbod voor wiskunde initiatie is ruim, goed doordacht en in de thema's geïntegreerd.
- In het schoolwerkplan zijn duidelijke afspraken die richting geven aan het werk.
- De klas- en hoekeninrichting bieden extra impulsen voor wiskundige initiatie.
- Alle muzische domeinen komen in de themaplanning aan bod.
- De kleuters krijgen heel wat kansen tot creëren en beschouwen binnen verschillende expressievormen.

In de lagere afdeling

- De resultaten voor wiskunde zijn naar de verwachtingen goed.
- De wiskundelessen worden in de meeste klassen goed uitgewerkt.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school heeft een duidelijke schooleigen zorgvisie ontwikkeld.
- De GOK-werking zorgt ervoor dat de school ervaring opdoet in het bewaken van de eigen kwaliteit.
- De extra aandacht voor taalontwikkeling in de kleuterafdeling.
- Het nieuwe systeem van binnenklasdifferentiatie biedt veel kansen en bevestigt de rol van de titularis als eerste verantwoordelijke voor de zorg.
- De school stelt zich flexibel op in het zoeken naar oplossingen voor meer onderwijs op maat, onder meer door lessenroosters af te stemmen of speciale onderwijsleermiddelen in te schakelen.
- Het kindvolgsysteem in de kleuterafdeling laat toe om de ontwikkeling van kleuters in kaart te brengen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het leiderschap en de gerichte druk die vernieuwingen mee helpen realiseren.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Een functionele werkwijze zoeken om concreet zicht te krijgen en te behouden op het aanbod in de kleuterafdeling
- Afspraken maken over de plaats van talige begrippen in de thema's in het kleuteronderwijs.
- Met een schooleigen planning de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden implementeren.
- De leerlingen meer kansen geven om te reflecteren over hun eigen gedrag, relatiewijzen, samenwerking of het naleven van gespreksconventies.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De evaluatiepraktijk richten op alle leergebieden en zo een breed zicht krijgen op de harmonische ontwikkeling van de leerlingen.
- De evaluatiepraktijk nauwer laten aansluiten op de leerplandoelen.
- Investeren in professionalisering omtrent het analyseren van leerproblemen en het formuleren van een concrete hulpvraag.
- Alle leergebiedoverschrijdende eindtermen systematisch evalueren en erover rapporteren.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Een systematiek van interne kwaliteitszorg uitbouwen. Daarin onder meer het outputbeleid en het talenbeleid een plaats geven.
- De aanwending van de onderwijstijd tijdens de toetsenperiodes in de bovenbouw bewaken.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de lagere afdeling aantonen dat de school systematisch voor zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen via de leerplandoelen muzische vorming realiseert, met aandacht voor gradatie, samenhang en doelgerichte evaluatie.

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs.

BEPERKT GUNSTIG

Lager onderwijs

omwille van onvoldoende bereiken van de leergebiedgebonden eindtermen
of nastreven van de attitudinale eindtermen voor
muzische vorming

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf maartfebruari 2014** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Jan Loosveld

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: